

۲۰۹۲۷۸۹
۹۸, ۱۱, ۷

به نام خداوند بخشنده مهربان

راه کاراته، راه زندگی من

گیپین فناکوشی

ترجمه روبن شاه مردان

سرشناسه	: فوناکوشی، گیچین، ۱۸۷۰-۱۹۵۶ م. Funakoshi, Gichin.
عنوان و نام پدیدآور	: راه کاراته، راه زندگی من / گیچین فوناکوشی؛ ترجمه روبن شاهوردیان.
مشخصات نشر	: تهران: نشر علم و حرکت، ۱۳۷۲.
مشخصات ظاهری	: [۱۳۵] ص.: مصور، عکس.
شابک	: ISBN 978-964-5547-08-8
یادداشت	: عنوان به انگلیسی: Karate-do, my way of life.
موضوع	: فوناکوشی، گیچین، ۱۸۷۰-۱۹۵۶ م. Funakoshi, Gichin.
شماره زوده	: شاهوردیان، روبن، ۱۳۳۴-، مترجم.
شماره کتبه	: ۱۳۷۲ ۲ک۸۸ف/۳/۱۱۱۴ GV
رده بندی دیویی	: ۷۹۶/۸۱۵۳۰۹۲
شماره کتابشناسی	: ۷۲-۷۰۵ م

تهران - سه راه طالقانی، خیابان خواجه نصیرالدین طوسی، خیابان هفت مسجد علی مقدم،
پلاک ۷۹ طبقه دوم • تلفن ۷۷۶۰۶۸۱۸-۷۷۵۲۵۶۸۴ • فاکس ۷۷۶۰۷۰۹
وبسایت: www.elmoharekat.com • ایمیل: elm.va.harekat@gmail.com

راه کاراته، راه زندگی من

گیچین فوناکوشی

ترجمه روبن شاهوردیان

حروف نگار و صفحه آرا: رنیا شاهوردیان

نشر علم و حرکت

چاپ سوم، ۱۳۹۸ - ۵۰۰ نسخه

«همه حقوق برای ناشر محفوظ است»

قیمت ۲۰۰۰۰ تومان

ISBN: 978-964-5547-08-8

شابک ۹۷۸-۹۶۴-۵۵۴۷-۰۸-۸

فهرست مطالب

۷	مقدمه
۱۳	سنگزار نویسنده
۱۷	آثار راه: بریدن کاکل
۲۲	شناخت سخن امیرمول
۲۵	معلم
۳۴	بی‌سلاح: یک سرباز زندمند
۴۱	تاریخ ثبت نشده
۴۴	دست خالی به جای دست چپ
۴۸	راه کاراته، واحد است
۵۰	کاراته همسر من
۵۲	پایان مخفی کاری
۵۵	کار آموزش برای زندگی: در برابر توفان
۵۷	دیدار با افعی
۵۸	برد یا باخت
۶۴	خطر غرور
۶۶	محبت بدون ترجم
۶۸	میانجی‌گری
۷۱	مردی متواضع
۷۷	روح بازی
۷۹	کاراته زندگی من را نجات داد
۸۱	شناخت: روزهای دشوار
۸۵	علاقه عمومی

۸۸	 نخستین کتاب من
۹۰	 دوستان و آشنایان
۹۲	 شو تو کان
۹۸	 یک زندگی: زبان های بزرگ
۱۰۲	 نزاحت کاراته واقعی
۱۰۶	 هر روز
۱۱۱	 لب و تواضع
۱۱۵	 نکات مهم: شش آهون
۱۲۰	 نقض قانون
۱۲۲	 کاراته برای همه
۱۲۵	 گذشته، آینده: سلاح های بسیار
۱۳۰	 خاطرات کودکی
۱۳۳	 کاراته بین المللی می شود

مقدمه

دربار گنجین فوناکوشی، استاد بزرگ کاراته تاکنون مطالب فراوانی به زبان ژاپنی به چاپ رسیده است؛ اما این نخستین ترجمه‌ای است که از زندگینامه وی به زبان انگلیسی منتشر می‌شود. او در این کتاب که کمی پیش از مرگش در سن ۹۰ سالگی نوشته شده است به تاریخ خلاصه زندگی خود را شرح می‌دهد. از دوران کودکی و جوانیش در کوروا، تلاشش به منظور تکمیل و شناساندن هنر کاراته، و از راز طول عمر می‌گوید. و به خصوص بی‌همتا و شیوه نسبتاً قدیمی مسلکی که خود را در آن باز می‌یابد و دیدی جدید و هنرش را آشکار می‌نماید.

دوست داران کاراته با خواندن این کتاب آگاهی زیادی در مورد شیوه زندگی و طرز تفکر استاد به دست می‌آورند و با هر دفاع از خود که با زحمات‌های او تا این درجه از کمال رسیده است، آشناتر می‌شوند. خواندن خاطرات فوناکوشی را نه تنها به افرادی که کاراته تمرین می‌کنند، یا چنین قصدی دارند، بلکه به تمام افرادی که به فرهنگ و تفکر شرقی با علاقه می‌نگرند، صمیمانه توصیه می‌کنم.

مبدأ کاراته در پس‌رغباری از افسانه‌ها دست‌نپرسی مانده است؛ اما تا به آن حد می‌دانیم که کاراته در سراسر آسیای شرقی و در میان مردمی که به مکتب دینی متفاوتی نظیر آیین بودا، اسلام، آیین هندو، دین برهمنی و آیین تائو هستند، ریشه دوانده و به‌طور گسترده تمرین می‌شود. در جریان تاریخ زندگی بشر، هرهای ویژه دفاع از خود مریدان خود را در بخش‌های مختلف آسیای شرقی یافته است، با این حال، همه آن‌ها یک وجه اشتراک اساسی دارند و به همین دلیل، نیز کاراته به شکلی با سایر هنرهای شرقی دفاع از خود ارتباط دارند. گرچه به جرأت می‌توان ادعا کرد که در حال حاضر کاراته فراگیرترین این هنرهاست.

این رابطه متقابل بی‌درنگ با مقایسه انگیزه فلسفه جدید با انگیزه فلسفه قدیم،

آشکار می‌شود. فلسفه جدید در ریاضیات و فلسفه قدیم در تکنیک و حرکات بدنی ریشه دارد. مفاهیم و عقاید، زبان و طرز تفکر شرقی تا حدی به وسیله ارتباط نزدیک آن‌ها با مهارت‌های بدنی شکل گرفته است. حتی وقتی واژه‌ها و افکار در جریان تاریخ بشر دستخوش تغییرات معنایی و محتوایی شده‌اند، باز می‌بینیم که ریشه‌هایی و اندگار در تکنیک‌های بدنی دارند.

طبقه‌بندی از جملات حکیمانه بودایی که مانند بسیاری از اندرزهای این کیش به ظاهر متناقض است، اما معنای خاصی به تمرین‌های تکنیکی یک کاراته‌کا^۱ می‌دهد، «حرکت، بی حرکتی است و بی حرکتی عین حرکت است». حتی در ژاپن امروز نیز فرهنگ بیان این دگر را قبول دارند و به یمن تداول گسترده این اندرز می‌توان آن را به اخلاص و به دورت یک صفت در زبان هم استفاده کرد.

یک فرد ژاپنی که پیگیر به دست خودسازی را دنبال می‌کند، می‌گوید «در حال تمرین ورزش شکم است» یعنی «هارا و نرو»^۲. اگرچه این عبارت معانی تلویحی گسترده‌ای دارد اما منشأ آن در نیاز آشکار به سخت کردن عضلات شکم که پیش‌نیاز تمرین کاراته که در هر صورت یک تک‌یک جنگ است، نهفته است. یک کاراته‌کا با پرورش عضلات شکم نه تنها می‌تواند حرکات سخت‌ها و پاهای خود، بلکه تنفس خود را نیز کنترل کند.

قدمت کاراته باید تقریباً به اندازه زمان پیدایش بشر باشد. انسان در آغاز پیدایش خود دریافت که ناچار است بدون اسلحه با نیروی جسمانی، طبیعت، حیوانات وحشی و دشمنان هم‌نوع خود به مبارزه برخیزد. خیلی زود پی برد که چون موجود ضعیفی است، معقول‌تر است که به جای مبارزه با نیروهای طبیعی، خود را با آن‌ها سازگارتر کند. اما چون بیشتر با افراد هم‌سنگ خود در منازعاتی اجتناب‌ناپذیر نبرد می‌کرد، ناچار بود تکنیک‌هایی برای دفاع از خود و به امید غلبه بر حریف ابداع کند. برای این منظور دریافت که باید بدنی سالم و قوی داشته باشد. بدین ترتیب شروع به ابداع تکنیک‌هایی کرد - یعنی همان تکنیک‌هایی که

۱. «کاراته‌کا» به فردی گفته می‌شود که به تمرین کاراته بپردازد. (کاراته‌باز). - م.

سرانجام در کاراته تجسم یافتند - که اساس یک هنر رزمی سخت و بی رحمانه و در عین حال، اصول مهم هنر دفاع از خود هستند.

اصطلاح سومو^۱ در گلچین ادبی شعر باستان ژاپن به صورت «من یوشو» ظاهر شده است. سومو در آن زمان (قرن هشتم) نه تنها تکنیک های امروزی سومو بلکه تکنیک های جودو و کاراته را نیز در بر می گرفت. چون کاهن های بودایی از کاراته به عنوان یکی از راه های دستیابی به تزکیه نفس استفاده می کردند، کاراته به یمن تشبیه های آیین بودا پیشرفت زیادی کرد. در قرن های هفتم و هشتم بوداییان ژاپنی، درباره های سوی^۲ و تانگ^۳ رفتند، در آنجا اطلاعاتی در مورد نسخه چینی این هنر تسبیح کردند و بخش های مذهب و وارسته آن را به ژاپن بازگرداندند. طی سالیان متمادی در ژاپن کاراته در پس دیوارهای قطور معابد، به خصوص معابد زن بودیسم منزوی مانده بود، ظاهراً دیگر کسی کاراته کار نمی کرد تا این که سامورایی ها تمرین کاراته را در محوطه معبد شروع کردند که باعث شد همه پی به وجود این هنر ببرند. در نتیجه در قرن اخیر گلچین فوناکوشی کاراته را به صورتی که ما امروزه می شناسیم تکمیل کرده است.

حکایت های جذاب و شنیدنی بی شماری درباره این مرد خارق العاده نقل کرده اند که اکثراً توسط خود او نقل شده است که در صفحات بعد می آوریم. برخی از آن ها شاید اینک به جمع افسانه ها و اساطیر پیوسته باشند و برخی هم به توسط خود فوناکوشی از قلم افتاده اند، زیرا چنان به صورت بخشنده از راه و رسم زندگی وی درآمدن بودند که خود نیز از آن ها بی خبر بود. وی هیچ گاه از مسیر زندگی خود یعنی آیین سامورایی منحرف نشد. شاید در نظر نسل جوان ژاپن پس از جنگ، فوناکوشی به همان اندازه ای عجیب و غیر عادی به نظر رسد که در نظر افراد خارجی. اما او فقط از قواعد و معارف اخلاقی نیاکان خود پیروی می کرد. یعنی از قوانینی که مدت ها پیش از تدوین چیزی به نام تاریخ مکتوب در اوکیناوا وجود داشته است.

او رسوم کهن را پاس می داشت، برای مثال، برای مردی از طبقه او، آشپزخانه

قلمرویی ممنوع شمرده می‌شد و تا جایی که می‌دانم او هرگز بدان قدم نگذاشت و هیچ‌گاه نام اشیای معمولی مانند جوراب یا دستمال توالت را به زبان نیاورد، زیرا -باز طبق قواعد لازم‌الاتباع وی- این‌ها تداعی چیزهایی ناشایست بودند.

او برای افرادی از طبقهٔ ماکه نزد او آموزش دیده بودند، استادی معظم و محترم بود. مادر نظر نوهٔ جوانش ایچیرو (که اکنون سرهنگ نیروی هوایی است) وی تنها یک پسر رد لجوج و یک‌دنده بود. خوب به یاد دارم یکبار که فوناکوشی یک جفت جوراب را که روی زمین افتاده بود، دید و با اشاره به ایچیرو گفت:

«آن‌ها را جمع کن!»

ایچیرو با نااهستگ گفت:

«نمی‌فهمم منظور شما از «آن‌ها» چیست؟»

فوناکوشی گفت: «آه، آن جوراب‌ها!»

ایچیرو گفت: «آن‌ها، آن جوراب‌ها؟ نام «آن‌ها» چیست؟»

فوناکوشی تکرار کرد:

«گفتم که همین حالا آن‌ها را جمع کن!» و ایچیرو مجبور شد شکست را

بپذیرد. تلهٔ کوچک وی ناموفق ماند؛ پدر بزرگ هنوز با سرکشی تمام همان‌طور که در طول زندگی امتناع ورزیده بود، کلمهٔ جوراب را به زبان نیاورد.

در جریان این کتاب، فوناکوشی برخی از عادات روزانهٔ او را توصیف می‌کند. برای مثال، نخستین کاری که پس از بیدار شدن به هنگام صبح انجام می‌داد، شانه زدن موهایش بود. کاری که گاهی یک ساعت تمام وقت می‌برد. وی می‌گفت که یک سامورایی باید همواره ظاهری آراسته و مرتب داشته باشد پس از راستن خود، رو به سوی قصر امپراتوری و تعظیم بلندی می‌کرد؛ سپس رو به سوی اوکیناوا و همین کار را تکرار می‌کرد. پس از اتمام این مراسم، چای صبحگاهش را می‌نوشتید. در این جا منظورم نقل داستان زندگی وی نیست بلکه تنها نظرم معرفی است. بسیار خوشحال و مفتخرم که این کار را انجام می‌دهم. استاد فوناکوشی و مقام او مثال درخشان و بارز مردی درخشان است که در آغاز دورهٔ میجی متولد شده بود و اندک مردانی در ژاپن امروز باقی مانده‌اند که می‌توان گفت پیروان چنین

قوانینی هستند. از این که در ردیف شاگردان وی بوده‌ام، به خود می‌بالم و تنها می‌توانم از این که دیگر در میان ما نیست، اظهار تأسف کنم.

گن‌شین هیرونیشی

رئیس شو تو کای کاراته - دوی ژاپن

www.ketab.ir